

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีดำเนินการวิจัยที่เสนอ ในบทนี้ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐาน กลุ่มประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูที่ปฏิบัติการสอนเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 8
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 8
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูที่ปฏิบัติการสอนเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร ปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 8

สมมติฐาน

ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูที่ปฏิบัติการสอนเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนมัธยมนั้นแตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในเขตการศึกษา 8 จำนวน 22 โรงเรียน รวมเป็นประชากรทั้งสิ้น 611 คน ซึ่งประกอบด้วย

1. ผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วย-ผู้อำนวยการฝ่ายธุรการ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปกครองและฝ่ายบริการ จำนวน 103 คน ใช้เป็นกลุ่มประชากรคิดเป็นร้อยละ 100 ของผู้บริหารทั้งหมด

2. ครู - อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอน เลือกสุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) คิดเป็นร้อยละ 20 ของครูปฏิบัติการสอนในแต่ละโรงเรียน จำนวน 508 คน ดังปรากฏในตารางต่อไปนี้

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1

แสดงจำนวนผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติการสอนแต่ละโรงเรียนที่แจกแบบสอบถามให้ตอบ

ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	จำนวนผู้บริหาร	จำนวนครูปฏิบัติการสอน	รวม
1	ยุพราชวิทยาลัย	5	30	35
2	วชิรไนท์พายัพ	5	25	30
3	ฉางชนูปถัมภ์	4	17	21
4	สันกำแพง	4	21	25
5	สันป่าตอง	4	18	22
6	สามัคคีวิทยาคม	5	30	35
7	คำมงการสมุทรสงคราม	4	21	25
8	พานพิทยาคม	4	18	22
9	แม่จันวิทยาคม	5	20	25
10	ศรีสวัสดิ์วิทยาคาร	5	20	25
11	บัว	5	21	26
12	พะเยาพิทยาคม	5	23	28
13	เขียงคำวิทยาคม	4	20	24
14	พิริยาลัย	5	26	29
15	นารีรัตน์	5	27	32
16	รองกวางอนุสรณ์	5	23	28
17	สูงเม่นชนูปถัมภ์	5	25	30
18	บุญวาทย์วิทยาลัย	5	27	32
19	ลำปางกัลยาณี	5	26	31
20	เขลางค์นคร	5	25	30
21	จักรคำคณาทร	4	23	27
22	สวนบุญโญปถัมภ์	5	22	27
	รวม	103	508	611

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งใช้กับประชากร 2 กลุ่ม คือ ผู้บริหารโรงเรียน และครูปฏิบัติการสอน โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะแบบตรวจสอบ (Check - list) ตามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ ได้แก่ เพศ อายุ อายุราชการ วุฒิต่างการศึกษา ตำแหน่งในปัจจุบัน และระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน มีจำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูปฏิบัติการสอนเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 8 จำนวน 46 ข้อ โดยแบ่งเนื้อหาเป็น 4 คำน คือ

- ข้อ 1 - 12 องค์ประกอบด้านความรู้
- ข้อ 13 - 23 องค์ประกอบด้านทักษะ
- ข้อ 24 - 34 องค์ประกอบด้านทัศนคติ
- ข้อ 35 - 46 องค์ประกอบด้านบุคลิกภาพ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating-scale) ตามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 8 จำนวน 12 ข้อ

การสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นเองจากการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ ตลอดจนประสบการณ์ที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการมา จากนั้นได้กำหนดกรอบของความคิดในการสร้างแบบสอบถาม โดย

มีอาจารย์ที่ปรึกษาคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือ เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 ท่าน ตรวจสอบแก้ไข และเสนอแนะ แล้วจึงปรับปรุงแก้ไข และใช้เป็นแบบสอบถามฉบับจริง

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเริ่มส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่ในเขตการศึกษา 8 จำนวน 22 โรงเรียน โดยส่วนหนึ่งส่งทางไปรษณีย์ และเดินทางไปส่งด้วยตนเอง ส่วนหนึ่ง โดยมีหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากผู้อำนวยการกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา และจากหัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา ผู้วิจัยรับแบบสอบถามคืนจากทุกโรงเรียนโดยทางไปรษณีย์ส่วนหนึ่ง และไปรับด้วยตนเองส่วนหนึ่ง โดยกำหนดส่งแบบสอบถามคืนครั้งแรกภายในระยะเวลาประมาณ 15 วัน ผู้วิจัยใช้เวลาในการติดตามแบบสอบถามคืนอีก 1 สัปดาห์ รวมใช้เวลาในการรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้น 20 วัน

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปทั้งสิ้น 611 ฉบับ ได้รับคืน 516 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.45 ดังปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2

แสดงจำนวนและค่าร้อยละของแบบสอบถามที่แจกไปและได้รับคืน

กลุ่มประชากร	แบบสอบถามที่ได้ออกไป	แบบสอบถามที่ได้รับคืน	คิดเป็นร้อยละ
ผู้บริหาร	103	84	81.55
ครูที่ปฏิบัติการสอน	508	432	85.04
รวม	611	516	84.45

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

ก. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม หากร้อยละ และเสนอเป็นตารางมีคำบรรยายประกอบ

ข. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านทัศนคติ และด้านบุคลิกภาพ ค่าเฉลี่ยมหาภาคเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เป็นรายชื่อ และรายคานเสนอเป็นตารางมีคำบรรยายประกอบ

ค. การวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่ม กำหนดเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.00 - 0.50 หมายความว่า ไม่มีเลย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.51 - 1.50 หมายความว่า น้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 2.50 หมายความว่า น้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.50 หมายความว่า มาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 - 4.00 หมายความว่า มากที่สุด

ง. เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชากรกลุ่มบริหารกับกลุ่มครูที่ปฏิบัติการสอน โดยใช้การทดสอบค่า t (t - test)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละใช้เพื่อพิจารณาจำนวนประชากรที่ตอบแบบสอบถามในสูตรดังนี้

ค่าร้อยละของรายการใด $\frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100^1}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$

2. การคำนวณหาสถิติเลขคณิตใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

$$\bar{X} = \text{ค่าเฉลี่ย}$$

$$fx = \text{ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวกับ}$$

$$\text{จำนวนความถี่ของคะแนนนั้น}$$

$$\sum fx = \text{ผลรวมของคะแนนทั้งหมด}^2$$

3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้เพื่อพิจารณาการกระจาย
ของความคิดเห็นของประชากรที่ตอบแบบสอบถามโดยใช้สูตร³

---

¹ ประคอง กรรณสูต, สถิติประยุกต์สำหรับครู (กรุงเทพมหานคร:
ไทยวัฒนาพานิช, 2517), หน้า 40

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 50

³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 50

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum f(x - \bar{x})^2}{N}}$$

S.D = = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

f = = ความถี่ของคะแนน

$(x - \bar{x})^2$ = = ผลต่างของคะแนนกับค่าเฉลี่ยยกกำลังสอง

N = = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

4. การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของประชากรสองกลุ่ม (ผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติการสอน) ใช้สูตร¹

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}}}$$

t = = ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา

$\bar{X}_1, \bar{X}_2$ = = แทนคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และ กลุ่มที่ 2

S_1, S_2 = = แทนค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

N_1, N_2 = = แทนจำนวนข้อมูลกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

2

George A Ferguson, Statistic Analysis in Psychology and Education. (New York: No Grow Hill, 1971), P. 152.